

Miljöprogram översikt (inkl underliggande)

KF:s inriktning smål	KF:s mål för verksamhetsom- rådet	Nämndmål	Miljöprogram - delmål	Indikator	Års mål	KF:s års mål	Miljöprogram - delmål	Aktivitet	Miljöprogram - delmål
1. Ett Stockholm som håller samman	1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar (Kommunfullmäktige)	Parker i stadsdelsområden är trivsamma och uppmuntrar till liv och rörelse (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	3.3 Stadens vattenområden ska stärkas och utvecklas för både rekreation och biologisk mångfald 3.6 Stockholmarna ska ha god tillgång till parker och natur med höga rekreativ- och naturvärden 3.7 Varje stadsdel ska planeras för god stadsmiljö					 Effektivisera den löpande uppföljningen av entreprenadavtalet för parkskötsel. (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	3.6 Stockholmarna ska ha god tillgång till parker och natur med höga rekreativ- och naturvärden
								 Effektivisera den löpande uppföljningen av entreprenadavtalet för parkskötsel. (Samhällsplaneringsavdelningen)	3.6 Stockholmarna ska ha god tillgång till parker och natur med höga rekreativ- och naturvärden
								 Placera kärl för återvinning i stadsdelsområdets parker. (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	4.2 Avfall som uppkommer ska tas om hand resurseffektivt
								 Placera kärl för återvinning i stadsdelsområdets parker. (Samhällsplaneringsavdelningen)	4.2 Avfall som uppkommer ska tas om hand resurseffektivt

KF:s inriktning smål	KF:s mål för verksamhetsområdet	Nämndmål	Miljöprogram - delmål	Indikator	Års mål	KF:s års mål	Miljöprogram - delmål	Aktivitet	Miljöprogram - delmål
	1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla (Kommunfullmäktige)	Boende i Hägersten-Liljeholmen har tillgång till ett varierat utbud av fritidsaktiviteter. (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)						Göra en översyn av stadsdelsområdets befintliga spontanidrottsytor och skapa en långsiktig plan för hur den ökade efterfrågan av dessa ytor kan tillgodoses framöver. (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	3.6 Stockholmarna ska ha god tillgång till parker och natur med höga rekreations- och naturvärden
								Göra en översyn av stadsdelsområdets befintliga spontanidrottsytor och skapa en långsiktig plan för hur den ökade efterfrågan av dessa ytor kan tillgodoses framöver. (Samhällsplaneringsavdelningen)	3.6 Stockholmarna ska ha god tillgång till parker och natur med höga rekreations- och naturvärden
2. Ett klimatsmart Stockholm	2.1 Energianvändningen är hållbar (Kommunfullmäktige)	Stadsdelsnämndens verksamheter är energieffektiva (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	1.1 Staden ska verka för att utsläppen av växthusgaser minskar till högst 2,3 ton/inv till år 2020 1.2 Staden ska genom energieff. minska energianv. i den egna verksamheten med minst					Regelbundet byta ut äldre vitvaror och belysning mot mer energieffektiva alternativ. (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	1.1 Staden ska verka för att utsläppen av växthusgaser minskar till högst 2,3 ton/inv till år 2020 1.2 Staden ska genom energieff. minska energianv. i den egna verksamheten

KF:s inriktning små	KF:s mål för verksamhetsområdet	Nämndmål	Miljöprogram - delmål	Indikator	Års mål	KF:s års mål	Miljöprogram - delmål	Aktivitet	Miljöprogram - delmål
			10 % till 2020						n med minst 10 % till 2020
								 Regelbundet byta ut äldre vitvaror och belysning mot mer energieffektiva alternativ. (Samhällsplaneringsavdelningen)	1.1 Staden ska verka för att utsläppen av växthusgaser minskar till högst 2,3 ton/inv till år 2020 1.2 Staden ska genom energieff. minska energianv. i den egna verksamheten med minst 10 % till 2020
				 Köpt energi (GWh) (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	2,05 GWh	1835 GWh	1.2 Staden ska genom energieff. minska energianv. i den egna verksamheten med minst 10 % till 2020		
	2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade (Kommunfullmäktige)	Stadsdelsnämndens verksamheter använder i första hand miljöanpassade transporter	1.1 Staden ska verka för att utsläppen av växthusgaser minskar till högst 2,3 ton/inv till år 2020					 Ersätta befintliga bilar då avtalet löper ut under året, med elbilar där det är möjligt. (Hägersten-)	1.1 Staden ska verka för att utsläppen av växthusgaser minskar till högst 2,3

KF:s inriktning små	KF:s mål för verksamhetsområdet	Nämndmål	Miljöprogram - delmål	Indikator	Års mål	KF:s års mål	Miljöprogram - delmål	Aktivitet	Miljöprogram - delmål
		(Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	2.1 Biltrafiken ska minska 2.2 Stockholm ska ha frisk luft					Liljeholmens stadsdelsnämnd)	ton/ inv till år 2020 2.2 Stockholm ska ha frisk luft
								🔊 Genom informationsinsatser säkerställa att de enheter som berörs tankar förnyelsebart drivmedel när detta finns att tillgå på tankstationerna. (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	1.1 Staden ska verka för att utsläppen av växthusgaser minskar till högst 2,3 ton/ inv till år 2020 2.2 Stockholm ska ha frisk luft
	2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning (Kommunfullmäktige)	Stadsdelsnämndens parker har en rik biologisk mångfald (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	3.3 Stadens vattenområden ska stärkas och utvecklas för både rekreation och biologisk mångfald 3.4 Vid stadsutveckling ska ekosystemtjänster främjas för att bidra till en god livsmiljö 3.5 Staden ska ha en livskraftig grönstruktur med rik biologisk					🔊 Utveckla rutinerna kring bevarandet av gammal och död ved i naturmark för att främja biologisk mångfald. (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	3.3 Stadens vattenområden ska stärkas och utvecklas för både rekreation och biologisk mångfald 3.4 Vid stadsutveckling ska ekosystemtjänster främjas för att bidra till en god livsmiljö 3.5 Staden

KF:s inriktning små	KF:s mål för verksamhetsområdet	Nämndmål	Miljöprogram - delmål	Indikator	Års mål	KF:s års mål	Miljöprogram - delmål	Aktivitet	Miljöprogram - delmål
			mångfald						ska ha en livskraftig grönstruktur med rik biologisk mångfald
								 Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med idrottsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden, arbeta med att tillgängliggöra naturreservaten för stockholmarna samt hur rekreativa och ekologiska värden kan utvecklas och stärkas i reservaten. (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	3.5 Staden ska ha en livskraftig grönstruktur med rik biologisk mångfald 3.6 Stockholmarna ska ha god tillgång till parker och natur med höga rekreations- och naturvärden
	2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva (Kommunfullmäktige)	Stadsdelsnämndens verksamheter minskar mängden avfall (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	4.1 Stadens verksamheter ska förebygga uppkomsten av avfall 4.2 Avfall som uppkommer ska tas om hand resurseffektivt 4.3 Farligt avfall ska inte förekomma i hushållssoporn					 Sätta in kärl för matåtervinning i de av nämndens lokaler där det inte redan finns. (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	4.1 Stadens verksamheter ska förebygga uppkomsten av avfall 4.2 Avfall som uppkommer ska tas om hand resurseffektivt 4.3 Farligt

KF:s inriktning smål	KF:s mål för verksamhets- området	Nämndmål	Miljöprogram - delmål	Indikator	Års mål	KF:s års mål	Miljöprogram - delmål	Aktivitet	Miljöprogram - delmål
			a						avfall ska inte förekomma i hushållsoporna
	2.5 Stockholms miljö är giffri (Kommunfullmäktige)	Stadsdelsnämndens verksamheter är kemikaliesmar ta (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	5.1 Spridn. av miljö/hälsosafarliga ämnen fr hushåll, handel, byggande och andra aktörer ska minska 5.2 Innehållet av miljö- och hälsosafarliga ämnen i upphandlade varor och tjänster ska minska 5.3 Anv. av bygg- och anläggningsvaror som innehåller miljö- och hälsosafarliga ämnen ska minska 5.4 Stadens anv. av kem. prod. som inneh. utfasningsäm. och prio. riskminsknings ämnen ska minska 5.5 Förekomst					<p>Stadsdelsnämnden ska aktivt söka information och ny kunskap om miljöpåverkan av de material som används i verksamheterna. (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)</p>	5.2 Innehållet av miljö- och hälsosafarliga ämnen i upphandlade varor och tjänster ska minska 5.3 Anv. av bygg- och anläggningsvaror som innehåller miljö- och hälsosafarliga ämnen ska minska 5.5 Förekomst av hälsosafarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska
								<p>Stadsdelsnämnden ska aktivt söka information och ny kunskap om miljöpåverkan av de material som används i verksamheterna.</p>	5.2 Innehållet av miljö- och hälsosafarliga ämnen i upphandlade varor och

KF:s inriktning små	KF:s mål för verksamhetsområdet	Nämndmål	Miljöprogram - delmål	Indikator	Års mål	KF:s års mål	Miljöprogram - delmål	Aktivitet	Miljöprogram - delmål
			av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska 5.6 Neg. påverkan på djur/miljö och människors hälsa från stadens livsmedelskonsumtion skall minska					(Samhällsplaneringsavdelningen)	tjänster ska minska 5.3 Anv. av bygg- och anläggningsvaror som innehåller miljö- och hälsofarliga ämnen ska minska 5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska
								 Ställa krav på byggbolag att använda miljövänliga alternativ vid nyproduktion av förskolor. (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	5.3 Anv. av bygg- och anläggningsvaror som innehåller miljö- och hälsofarliga ämnen ska minska
								 Ställa krav på byggbolag att använda miljövänliga alternativ vid nyproduktion av förskolor. (Förskoleavdelningen)	5.3 Anv. av bygg- och anläggningsvaror som innehåller miljö- och hälsofarliga ämnen ska minska

KF:s inriktning små	KF:s mål för verksamhetsområdet	Nämndmål	Miljöprogram - delmål	Indikator	Års mål	KF:s års mål	Miljöprogram - delmål	Aktivitet	Miljöprogram - delmål
								Uppmana och bevaka att upphandlade byggtreprenörer använder sig av BVB. (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	5.3 Anv. av bygg- och anläggningsvaror som innehåller miljö- och hälsofarliga ämnen ska minska
								Uppmana och bevaka att upphandlade byggtreprenörer använder sig av BVB. (Samhällsplaneringsavdelningen)	5.3 Anv. av bygg- och anläggningsvaror som innehåller miljö- och hälsofarliga ämnen ska minska
				Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	100 %	95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		
				Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart	100 %	95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		

KF:s inriktning små	KF:s mål för verksamhetsområdet	Nämndmål	Miljöprogram - delmål	Indikator	Års mål	KF:s års mål	Miljöprogram - delmål	Aktivitet	Miljöprogram - delmål
				förskola (Förskoleavdelningen)					
				 Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Norra förskoleområde)	100 %	95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		
				 Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Peter Wiesel)		95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		
				 Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Greta Niklasson)		95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		
				 Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt	100 %	95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		

KF:s inriktning små	KF:s mål för verksamhetsområdet	Nämndmål	Miljöprogram - delmål	Indikator	Års mål	KF:s års mål	Miljöprogram - delmål	Aktivitet	Miljöprogram - delmål
				kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Anna Lindmark)					
				■ Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Mari Eriksson)		95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		
				■ Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Erja Morell)		95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		
				■ Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Ulrika Hedbom)		95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		
				● Andel av stadens förskolor som har genomfört alla		95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i		

KF:s inriktning små	KF:s mål för verksamhetsområdet	Nämndmål	Miljöprogram - delmål	Indikator	Års mål	KF:s års mål	Miljöprogram - delmål	Aktivitet	Miljöprogram - delmål
				åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Mira Hansson)			förskolemiljön ska minska		
				 Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Sydvästra förskoleområdet)		95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		
				 Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Maria Johansson)		95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		
				 Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Kristina Fahlberg)		95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		

KF:s inriktning små	KF:s mål för verksamhetsområdet	Nämndmål	Miljöprogram - delmål	Indikator	Års mål	KF:s års mål	Miljöprogram - delmål	Aktivitet	Miljöprogram - delmål
				■ Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Birgitta Fagerlund)		95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		
				■ Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Åsa Lundström)		95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		
				■ Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Randi Skogmo)		95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		
				■ Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för		95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		

KF:s inriktning små	KF:s mål för verksamhetsområdet	Nämndmål	Miljöprogram - delmål	Indikator	Års mål	KF:s års mål	Miljöprogram - delmål	Aktivitet	Miljöprogram - delmål
				kemikaliesmart förskola (Jeanette Smedjer)					
				■ Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Monica Lagnetoft)		95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		
				● Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Östra förskoleområde)		95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		
				■ Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Anna Maria Brunner)		95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		
				■ Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2		95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i		

KF:s inriktning små	KF:s mål för verksamhetsområdet	Nämndmål	Miljöprogram - delmål	Indikator	Års mål	KF:s års mål	Miljöprogram - delmål	Aktivitet	Miljöprogram - delmål
				enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Camilla Hollstein)			förskolemiljön ska minska		
				 Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Liselott Hedman)		95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		
				 Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola (Jenny Berg)	100 %	95%	5.5 Förekomst av hälsofarliga kemikalier i förskolemiljön ska minska		
				 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	100 %	75%	5.3 Anv. av bygg- och anläggningsvaror som innehåller miljö- och hälsofarliga ämnen ska minska		

KF:s inriktning små	KF:s mål för verksamhetsområdet	Nämndmål	Miljöprogram - delmål	Indikator	Års mål	KF:s års mål	Miljöprogram - delmål	Aktivitet	Miljöprogram - delmål
				 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system (Samhällsplaneringsavdelningen)		75%	5.3 Anv. av bygg- och anläggningsvaror som innehåller miljö- och hälsofarliga ämnen ska minska		
				 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	35 %	40%	5.6 Neg. påverkan på djur/miljö och människors hälsa från stadens livsmedelskonsumtion skall minska		
	2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund (Kommunfullmäktige)	Inomhusmiljön i stadsdelsnämndens verksamheter är sund (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	6.4 Luftkvaliteten inomhus ska bli bättre					 Följa upp och kontrollera att ventilationsfilter byts en gång per år i verksamheternas lokaler. (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	6.4 Luftkvaliteten inomhus ska bli bättre
								 Följa upp och utvärdera städrutinerna i nämndens verksamheter lokaler. (Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd)	6.4 Luftkvaliteten inomhus ska bli bättre

KF:s inriktning små	KF:s mål för verksamhetsområdet	Nämndmål	Miljöprogram - delmål	Indikator	Års mål	KF:s års mål	Miljöprogram - delmål	Aktivitet	Miljöprogram - delmål
								 Följa upp och utvärdera städrutinerna i nämndens verksamheters lokaler. (Samhällsplaneringsavdelningen)	6.4 Luftkvaliteten inomhus ska bli bättre